

УВОД У ГРАЂАНСКО ПРАВО И СТВАРНО ПРАВО (испитна питања, јануар 2013)

Основна литература:

1. Увод у грађанско право, Радмила Ковачевић Куштримовић – Мирослав Лазић, Ниш, 2006, 2008. или 2011.
2. Стварно право, Радмила Ковачевић Куштримовић – Мирослав Лазић, Ниш, 2006. или 2009.

Помоћна литература: Практикум за Стварно право – Мирослав Лазић, Ниш, 2003.

НАПОМЕНЕ ИСПИТИВАЧА:

- Делови штампани ситнијим словима у уибеницима нису испитна материја; Питања поред којих стоји напомена "прочитати" нису непосредно предмет испитивања, али упознавање са њима олакшава разумевање испитне материје; Формулација питања на картицама не мора бити идентична са формулацијом из питања.

I. УВОД У ГРАЂАНСКО ПРАВО

1. Појам, назив и предмет грађанског права **7-11. стр.**
2. Систематика грађанског права (институциона и пандектна) **13-15. стр.**
3. Грађанско право и друге гране права – **прочитати**
4. Појам, структура, врсте и карактеристике правних система - **прочитати**
5. Развој европскоконтиненталног правног система - **прочитати**
6. Појам и значај кодификације - **прочитати**
7. Важнији грађански законици (француски, аустријски и немачки) **49-54. стр; 57-58. стр.**
8. Српски грађански законик **54-55. стр.**
9. Општи имовински законик за Црну Гору **56-57. стр.**
10. Ново европско право - комунитарни правни систем **62-63. стр.**
11. Грађанскоправне норме - **прочитати**
12. Извори грађанског права – појам и врсте - **прочитати**
13. Закон и судска пракса као извори права **75-78. стр; 83-86. стр.**
14. Закони као извори грађанског права у Републици Србији **78-80. стр.**
15. Обичајно право и правна наука као извори права - **прочитати**
16. Грађанскоправни однос – појам и структура **92-93. стр.**
17. Правне чињенице – појам, дејство и врсте. Правне претпоставке и правне фикције **93-97. стр.**
18. Начела грађанског права – појам и садржина **97-105. стр.**
19. Појам и врсте правних субјеката – лица у праву **107-109. стр.**
20. Правни статус – врсте способности физичких лица. **118. стр.**
21. Стицање субјективитета физичког лица **110-112. стр.**
22. Престанак субјективитета физичког лица **112-117. стр.**
23. Појам и степени пословне способности физичког лица. Посебна пословна способност. **119-126. стр.**
24. Деликтна способност физичког лица **127-128. стр.**
25. Индивидуализација физичких лица - **прочитати**
26. Правно лице, појам и елементи **136-142. стр.**
27. Правни статус (својства, способности) правног лица **142-146. стр.**
28. Врсте правних лица . Удружења, установе и задужбине **148-153. стр.**

29. Појам и елементи субјективних права **159-161. стр.**
30. Субјективно право и слични правни појмови **163-164. стр.**
31. Стварна и облигациона субјективна права – карактеристике **168-169. стр.**
32. Апсолутна и релативна субјективна права – карактеристике **170-172. стр.**
33. Имовинска и неимовинска субјективна права **169-170 стр.**
34. Породична и наследна субјективна права – **прочитати**
35. Права интелектуалне својине – ауторско и проналазачко право **178-180. стр.**
36. Појам, врсте и карактеристике личних права **180-182. стр.**
37. Садржина и грађанскоправна заштита личних права **183. стр; 190-192. стр.**
38. Појам и врсте правних објеката **195-198. стр.**
39. Појам и врсте правног промета. Персонална и реална суброгација **201-206. стр.**
40. Појам, карактеристике и садржина имовине **207-212. стр.**
41. Заштита имовине (својине) по Протоколу 1 - **прочитати**
42. Појам правног посла и правне радње **225-227. стр.**
43. Воља и изјава воље. Елементи и дејство изјаве воље **228-231. стр.**
44. Елементи (чиниоци) правног посла **233-238. стр.**
45. Једностранни и двостранни правни послови **238-239. стр.**
46. Каузални и апстрактни правни послови **240-241. стр.**
47. Консенсуални и реални правни послови **241-242. стр.**
48. Теретни и добротини правни послови **243. стр.**
49. Комутативни и алеаторни правни послови **243-244. стр.**
50. Лични и нелични правни послови. Правни послови међу живима и за случај смрти. Самостални и несамостални (акцесорни) правни послови – **прочитати**
51. Формални и неформални правни послови. Врсте форме **246-248. стр.**
52. Фидуцијарни правни посао **249-251. стр.**
53. Појам, врсте и дејство услова **253-259. стр.**
54. Рок (dies) **259-262. стр.**
55. Налог (modus) **262. стр.**
56. Појам и врсте неважности правних послова. Разлике између ништавих и рушљивих правних Послова **266-270. стр; 281. стр.**
57. Противзаконити и неморални правни послови **270-274. стр.**
58. Зеленашки правни послови **274-276. стр.**
59. Привидни (фиктивни и симуловани) правни послови **277-278. стр.**
60. Правни послови код којих није поштована прописана форма **279. стр.**
61. Појам, врсте и правно дејство заблуде **282-289. стр; 291. стр.**
62. Услови за поништење правног посла закљученог у заблуди **289-291. стр.**
63. Појам, елементи и правно дејство преваре **292-294. стр; 295. стр.**
64. Услови за поништење правног посла закљученог због преваре **294-295. стр.**
65. Појам, елементи и дејство претње **296-298. стр; 300-301. стр.**
66. Услови за поништење правног посла закљученог под претњом **299-300. стр.**
67. Прекомерно оштећење (laesio enormis) **301-306. стр.**
68. Правни послови ограничено пословно способних лица - **прочитати**
69. Правне последице поништења правног посла. Ништавост **309-310. стр.**
70. Повраћај у пређашње стање (restitutio in integrum) **311-312. стр.**
71. Одузимање предмета чинидбе у корист државе **312-313. стр.**
72. Накнада штете и правни положај трећих лица - **прочитати**
73. Конверзија и конвалидација. Делимична ништавост **317-320. стр.**
74. Појам, дејство и врсте заступништва **323-326. стр.**
75. Уговорно заступништво **326-333. стр.**
76. Вануговорно (законско) заступништво **333-334. стр.**
77. Престанак заступништва - **прочитати**

78. Недопуштене радње (деликти) - **прочитати**
79. Слободно вршење грађанских субјективних права и ограничења **349-351. стр.**
80. Појам и критеријуми злоупотребе права **352-357. стр.**
81. Појам, дејство и услови наступања застарелости **367-372. стр; 378-379. стр.**
82. Рокови застарелости. Рачунање, прирачунавање, прекид и застој застарелости **372-378. стр.**
83. Преклузија **380-381. стр.**
84. Заштита грађанских субјективних права – **прочитати**

II. СТВАРНО ПРАВО

1. Појам и карактеристике стварних права **2-7. стр.**
2. Појам ствари. Делови људског тела као ствари **9-11. стр.**
3. Телесне и бестелесне ствари - **прочитати**
4. Просте и сложене ствари. Припадак **13-14. стр.**
5. Збирне ствари - **прочитати**
6. Плодови и производи ствари **15-16. стр.**
7. Ствари у промету и ствари ван промета - **прочитати**
8. Ствари одређене по роду и појединачно одређене ствари **17-18. стр.**
9. Заменљиве и незаменљиве ствари - **прочитати**
10. Дељиве и недељиве ствари **18-19. стр.**
11. Потрошне и непотрошне ствари **20. стр.**
12. Непокретне и покретне ствари. Значај поделе **21-24. стр.**
13. Правило superficies solo cedit **24-25. стр.**
14. Новац и хартије од вредности **25-28. стр.**
15. Појам државине - објективно и субјективно схватање државине **29-32. стр.**
16. Законита и незаконита државина **33-34. стр.**
17. Савесна и несавесна државина **34-35. стр.**
18. Права и манљива државина **35. стр.**
19. Непосредна и посредна **36-37. стр.**
20. Државина ствари и државина права **37-38. стр.**
21. Државина наследника **38-39. стр.**
22. Искључива државина и судржавина **39-40. стр.**
23. Субјекти и објекти државине - **прочитати**
24. Стицање (пренос) и губитак државине - **прочитати**
25. Заштита државине – самопомоћ **45-47. стр.**
26. Судска заштита државине - државинске тужбе и карактеристике државинских спорова **47-52. стр.**
27. Заштита посредне и непосредне државине, судржавине и државине наследника - **прочитати**
28. Функције државине **54-58. стр.**
29. Појам и карактеристике права својине **59-64. стр.**
30. Историјски развој права својине и њен друштвени значај - **прочитати**
31. Промене појма приватне својине - **прочитати**
32. Право својине у нашем праву **71-72. стр.**
33. Ограничења права својине - у општем интересу и за страна физичка и правна лица **73-75. стр.**
34. Суседско право – појам и врсте **75-76. стр; 76-78. стр; 79-83. стр.**
35. Суседско право - права у случају претераних имисија **78-79. стр.**
36. Деривативно стицање својине на покретним стварима у нашем праву **87-88. стр.**
37. Врсте предаје покретне ствари – права, симболична и фиктивна предаја **88-89. стр.**

38. Немачки систем деривативног стицања права својине – **прочитати**
39. Француски (уговорни) систем деривативног стицања права својине - **прочитати**
40. Деривативно стицање својине на непокретним стварима у нашем праву **96-97. стр.**
41. Стицање својине од невласника **98-104. стр.**
42. Одржај (usucapio) – појам, врсте и услови **104-108. стр.**
43. Рачунање и прирачунавање времена за одржај. Правно дејство одржаја **108-111. стр.**
44. Прираштај – појам и врсте **111-112. стр.**
45. Прерада (specificatio) - **прочитати**
46. Сједињење (спајање и смеша) - **прочитати**
47. Грађење (зидање) на туђем земљишту **115-117. стр.**
48. Сејање и сађење на туђем земљишту - **прочитати**
49. Нанос (alluvio) и одрон (avulsio), ново речно острво, напуштено речно корито - **прочитати**
50. Прибављање плодова. Стицање својине на роју пчела - **прочитати**
51. Окупација (occupatio) **124-125. стр.**
52. Налаз скривеног блага (сокровиште). Налаз изгубљене ствари - **прочитати**
53. Експропријација – појам и услови. Национализација и конфискација **127-133. стр.**
54. Арондација, комасација и стицање својине на основу прописа о лову и риболову - **прочитати**
55. Престанак права својине **134-136. стр.**
56. Тужба за повраћај ствари (actio rei vindicatio) **139-142. стр.**
57. Тужба за повраћај ствари – споредни захтеви и противзахтеви **142-143. стр.**
58. Тужба због узнемиравања права својине (actio negatoria) **143-145. стр.**
59. Публицијанска тужба (actio Publiciana) **145-147. стр.**
60. Заштита права својине по Протоколу 1 (уџбеник „Увод у грађанско право“) **214-217. стр.**
61. Појам сусвојине и права сувласника **149-153. стр.**
62. Настанак , деоба и начини деобе сусвојине **153-156. стр.**
63. Појам и облици заједничке својине **156-160. стр.**
64. Појам и садржина етажне својине **160-166. стр.**
65. Службености – појам и врсте **167-169. стр.**
66. Појам и карактеристике стварних службености **169-174. стр.**
67. Врсте стварних службености **174-177. стр.**
68. Стицање права стварних службености **178-182. стр.**
69. Престанак права стварних службености **182-184. стр.**
70. Појам, карактеристике и врсте личних службености **185-191. стр.**
71. Права и обавезе плодуюживаоца **191-200. стр.**
72. Права и обавезе власника послужног добра - **прочитати**
73. Заштита стварних и личних службености – **прочитати**
74. Функције личних службености - **прочитати**
75. Појам и садржина права реалног терета **213-215. стр.**
76. Стицање, престанак и заштита реалног терета - **прочитати**
77. Појам и врсте заложног права **219-221. стр; 225-227. стр.**
78. Начела заложног права **221-225. стр.**
79. Појам, настанак и престанак ручне залогe **227-229. стр; 239. стр.**
80. Права (овлашћења) и обавезе залогопримца **230-236. стр.**
81. Пренос ручне залогe – уступање потраживања и подзалога **236-239. стр.**
82. Заложно право на правима **239-244. стр.**
83. Право задржавања (ретенције) **244-248. стр.**
84. Појам и предмет хипотеке. Субјекти хипотекарног односа **248-249. стр; 251-254. стр.**
85. Зобраћене клаузуле код хипотеке **258-260. стр.**
86. Право намирења хипотекарног повериоца **261-267. стр.**
87. Остала права хипотекарног повериоца **267-275. стр.**

88. Права и обавезе хипотекарног дужника **275-278. стр.**
89. Престанак (гашење) хипотеке **281-284. стр.**
90. Појам, предмет и карактеристике регистарске залогe **290-291. стр.**
91. Судска и вансудска продаја код регистарске залогe **292-294. стр.**
92. Фидуцијарни пренос својине ради обезбеђења **296-300. стр.**
93. Задржавање права својине (reservatum domini) - **прочитати**
94. Право прече куповине – појам, врсте и садржина **301-302. стр; 304-313. стр.**
95. Појам и садржина права грађења **315-317. стр.**
96. Појам и предмет уписа у евиденцију непокретности и права **323-324. стр; 332-333. стр.**
97. Начела евиденције непокретности и права **327-331. стр.**
98. Врсте уписа и приоритет уписа у катастар **343-344. стр.**